

MS-tautia sairastavien avokuntoutus ryhmässä osoittautui toimivaksi

Kuntoutus ryhmässä edisti kuntoutusta ja vertaistuki koettiin tärkeäksi.

Tutkimuksessa arvioitiin uuden ryhmämuotoisen avokuntoutusmallin toimivuutta ja vaikutuksia MS-tautia sairastavan osallistumiseen ja arjessa selviytymiseen. Kuntoutus toteutettiin vuosina 2010–2012 kolmella paikkakunnalla ja siihen osallistui 80 kuntoutujaa. Heistä 38 osallistui Kelan vaikeavammaisille tarkoitetun kuntoutuksen perusteella ja 42 harkinnanvaraisuuden perusteella.

Alkumittauksissa ryhmällä oli yhtä paljon osallistumista rajoittavia mielialan, uupumuksen ja kognitiivisen toimintakyvyn rajoitteita. Vertailuryhmään kuuluvat 19 kuntoutujaa saivat vakiintunutta kuntoutusta vaikeavammaisuuden perusteella.

Ryhmämuotoinen kuntoutusmalli osoittautui toimivaksi. Kuntoutusmallin toimivuutta arvioitiin neljänä ajankohtana kuntoutujille, läheisille, palveluntuottajille ja yhteistyötahoille tehtyjen kyselyjen sekä kuntoutujien fokusryhmähaastattelun avulla. Energian säästämiseen, kognitioon, mielialaan ja kehonhallintaan liittyvät teemat edistivät kuntoutujien ymmärrystä oireiden haittaavuudesta ja niiden kanssa selviytymisestä arjessa. Ryhmämuotoisuus edisti kuntoutumista ja vertaistuki koettiin tärkeäksi.

Kuntoutusmallin vaikutuksia tarkasteltiin kolmen osatekijän avulla. Arviointikriteereinä olivat kuntoutujan osallistuminen, hänen ongelmansa arjen toiminnassa ja niissä suoriutuminen sekä hänen kuntoutukselle asettamiensa tavoitteiden saavuttaminen.

Harkinnanvaraisuuden perusteella valittujen kuntoutujien kokemat osallistumisen ongelmat vähenivät ja heidän arjen toiminnoista suoriutumiseensa ja tyytyväisyytensä omaan suoriutumiseensa paranivat. Järjestämisvelvollisuuden perusteella valittujen kuntoutujien osallistumisen ongelmat ja arjen toiminnoista suoriutuminen eivät kohentuneet, mutta tyytyväisyys omaan suoriutumiseen parani. Vertailuryhmän osallistumisen ongelmat eivät vähentyneet, mutta heidän arjen toiminnoista suoriutumiseensa ja tyytyväisyytensä omaan suoriutumiseensa paranivat. Kaikki ryhmät saavuttivat kuntoutukselle asettamansa tavoitteet.

Lisätietoja:

Kelan tutkimusosasto,
johtava tutkija PhD, tt, **Anna-Liisa Salminen**, puh. 020 634 1303

Sähköposti: etunimi.sukunimi@kela.fi

Julkaisu: Salminen A-L, Hämäläinen P, Karhula M, Kanelisto K, Ruutiainen J. MS-kuntoutujien ryhmämuotoinen moniammatillinen avokuntoutus. Kuntoutusmallin kehittäminen ja arviointi. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 129, 2014. ISBN 978-951-669-930-4 (nid.), 978-951-669-931-1 (pdf). Hinta: 20 euroa.

Julkaisu verkossa: <http://hdl.handle.net/10138/42945>

Tilaukset: julkaisut@kela.fi tai puh. 020 634 1947

Kelan viestintä

Yhteystiedot www.kela.fi/viestinta

Puhelinpalvelu medialle p. 040 733 522, arkisin klo 9-16

Sähköposti viestinta@kela.fi

Mediainfo on Kelan taustoittava uutiskirje medialle. Tilaa kerran kuussa ilmestyvä mediainfo osoitteessa <http://www.kela.fi/uutiskirje>